Zöldi László

Péter László fejfájára

Nem várta meg, hogy fél év múlva megünnepelhessük a 94. születésnapját. Gimnazistaként ismertem meg. A szegedi Somogyi-könyvtár folyóiratokra szakosodott munkatársaként kíváncsi lett a nyurga diákra, aki régi folyóiratokat lapozgatott. Majd amidőn tíz évvel később szerkesztettem az ÉS tájékozódás-rovatát, gyakran kértem tőle kéziratot. Nála jobban senki sem ismerte a szegedi tájegység múltját. Sokszor jártam szőregi házában, és mindannyiszor megcsodáltam a dolgozószobáját.

Fából ácsolt pódium emelkedett ki a padlózatból, rajta hatalmas íróasztal, amelyen kéziratok halmozódtak látszólag szeszélyes rendben. Mögötte, szemben vele és az ablakkal szemközti falon zsúfolt könyvespolcok, egészen a plafonig. A körülbelül tízezer kötetben pedig rengeteg cédula. Atyai barátom hétszer tíz centis cetlikre írta föl a kiegészítéseket. Ami azt jelentette, hogy a bélelt könyveket elolvasta. Egyszer fél délutánt töltöttem azzal, hogy a neki dedikált köteteim lapjai közé helyezett bejegyzéseket böngésztem végig. Akkor értettem meg, hogy miért tőle tanultam a legtöbbet mikrofilológiából, művelődéstörténetből.

Azért érdekel a házi könyvtár sorsa, mert tünet értékű. Laci bácsi ugyanis történelmi okok következtében – majd' mindegyik rendszerrel szembekerült – alacsony nyugdíjat „élvezett". Nyugalmazott professzorként kapott azonban némi kiegészítést. A professzor emeritus címet megtarthatta, de az anyagi gondokkal küszködő egyetem visszavonta tőle a pénzt, holott felesége halála után ebből fizette a szomszédasszonyt, aki vállalta a ház körüli teendőket. Az aggastyán nyelvész, néprajzos, irodalomtörténész, helytörténész, muzeológus és könyvtáros ekkor határozta el, hogy megváltoztatja a végrendeletét. Egy fővárosi antikváriumnak ajánlja föl a házi könyvtárát, amelynek árából kiegészíti a nyugdíját.

Tisztában volt persze azzal, hogy az antikváriumban darabszám adják majd el a legféltettebb szakkönyveit. Számtalanszor ábrándozott arról, hogy korábbi munkahelyén, a szegedi könyvtárban kutatószoba őrzi a nevét, és diákok ülnek be, hogy lapozgassák a hét évtized alatt összegyűjtött kincseit. Amióta

megromlott a hallása, telefonálgatás helyett íméleztünk, és a szűkszavú közleményekbe már nem fért bele a házi könyvtár sorsa. Azon tűnődöm, vajon miről kapok hírt. Arról-e, hogy a tisztes szegénység árán nem változtatta meg a végrendeletét? Vagy arról, hogy a szegedi felsőoktatás szegényebb lesz egy Péter Lászlóról elnevezett kutatószobával?